

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Університету
Протокол № 1 від 27.08.2025

ВВЕДЕНО У ДІЮ

Наказ № 391 від 28.08.2025

В. о. ректора

Олексій ЛИТВИНОВ

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок перезарахування навчальних дисциплін
і визначення академічної різниці**

СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025

Дата введення 28 серпня 2025 р.

Редакція № 4

Харків – 2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 2 Всього сторінок 11
--	--	---

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці у Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – Університет) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»; Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.02.2024 № 134; Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.10.2009 № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»; Наказу Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (зі змінами); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 № 579 (зі змінами); Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах, згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 26.02.2010 № 1/9-119; «Положення про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут».

1.2. Положення визначає порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці, а також визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти здобувачів вищої освіти усіх форм навчання.

1.3. Положення застосовується в таких випадках:

- переведення з інших закладів вищої освіти (далі – ЗВО) або з іншої наукової установи;
- продовження навчання за наступним ступенем вищої освіти або одночасне навчання за двома спеціальностями;
- продовженні навчання після академічної відпустки;
- поновлення на навчання після відрахування;
- необхідність визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти.

1.4. Перезарахування дисциплін за результатами їх вивчення в інших закладах освіти не зменшує терміну навчання в Університеті та відповідальності ЗВО за рівень знань випускників з усіх дисциплін навчальних планів.

1.5. Дія Положення поширюється на всі навчальні підрозділи Університету (факультети та кафедри).

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 3 Всього сторінок 11
--	--	---

2. Порядок перезарахування навчальних дисциплін

2.1. Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за заявою претендента на підставі документа, що засвідчує отримання здобувачем певних результатів навчання як то:

- академічна довідка або додаток до документа про вищу або передвищу освіту молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, бакалавра, спеціаліста, магістра;
- витяг з навчальної картки здобувача (для здобувачів Університету), завіреної в установленому порядку;
- документа, що засвідчує отримання здобувачем певних результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті.

Обсяг кредитів ЄКТС, які дозволяється перезарахувати, визначено стандартом вищої освіти певної спеціальності.

Заяву про перезарахування дисциплін, погоджену з гарантом відповідної освітньої програми, здобувач вищої освіти подає на ім'я декана факультету протягом перших двох тижнів семестру. У разі непогодження гарантом освітньої програми заяви з проханням про перезарахування, здобувач вищої освіти зобов'язаний пройти підготовку з відповідної дисципліни в повному обсязі.

2.2. Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснює декан факультету шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

2.3. Перезарахування дисциплін може здійснюватися в таких варіантах:

- одноосібне рішення декана факультету;
- рішення декана на підставі висновку експертної комісії відповідної кафедри.

2.3.1. Рішення декана про перезарахування навчальних дисциплін одноосібно може бути ним прийнято після порівняння програмних результатів навчання, за результатами вивчення відповідних дисциплін, тобто при прийнятті рішення щодо перезарахування перевіряється тотожність дисциплін освітньої програми та дисциплін зазначених в академічній довідці, додатка до документа про вищу освіту, витягу з навчальної картки здобувача (для здобувачів Університету) або іншому документі про освіту.

2.3.2. Експертна комісія формується у випадках, коли є підстави для перезарахування дисципліни, але одноосібного рішення декан не прийняв.

Експертна комісія формується у складі трьох осіб: завідувача кафедри, гаранта освітньої програми, одного з викладачів тієї самої або спорідненої

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 4 Всього сторінок 11
---	--	--

дисципліни (якщо завідувач кафедри одночасно є гарантом освітньої програми експертна комісія включає двох викладачів тієї самої або спорідненої дисципліни). Експертна комісія розглядає заяву здобувача, вивчає його документи про раніше здобуту освіту, якщо необхідно проводить співбесіду з метою перевірки отриманих здобувачем програмних результатів вивчання дисципліни, яку потрібно перезарахувати. Експертна комісія робить висновок про можливість (неможливість) перезарахування дисципліни. Висновок експертної комісії зазначається в заяві. Остаточне рішення на підставі висновку експертної комісії приймає декан факультету.

2.4. При перезарахуванні дисципліни зберігається раніше отримана позитивна оцінка навчальних досягнень претендента. Якщо оцінка з дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок із декількох дисциплін, то виставляється середня оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

2.5. Претендент має право відмовитися від перезарахування дисципліни, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, і вивчати дисципліну повторно.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

3.1. Академічна різниця визначається шляхом порівняння навчального плану, за яким здійснюється підготовка, з документом, який було подано претендентом, з урахуванням порядку, наведеного в п. 2.3.1 цього Положення. Академічною різницею не вважаються дисципліни вільного вибору здобувача.

3.2. Визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін здійснюється деканатом і має тривати не більше одного робочого тижня.

3.3. Рішення про максимально допустиму кількість дисциплін, які становлять академічну різницю, приймає декан факультету з урахуванням рекомендацій гаранта освітньої програми або завідувача випускової кафедри.

3.4. Порядок, термін і графік ліквідації академічної різниці визначаються деканом факультету.

4. ПОРЯДОК ЛІКВІДАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

4.1. Претенденти, яким визначено академічну різницю, мають ліквідувати її у визначені терміни відповідно до графіка ліквідації академічної різниці.

4.2. Деканат факультету, на якому навчається здобувач освіти, розробляє графік ліквідації академічної різниці, погоджує його з кафедрами, за якими закріплено відповідні дисципліни, і доводить його до відома здобувача освіти.

4.3. Основною формою вивчення навчального матеріалу під час ліквідації академічної різниці є самостійна робота здобувача вищої освіти.

4.4. Кафедри, за якими закріплено дисципліни з академічною різницею,

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 5 Всього сторінок 11
---	--	--

надають здобувачеві навчально-методичні матеріали та рекомендації, що необхідні для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги й об'єктивний підсумковий контроль знань.

5. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

5.1. Підготовка матеріалів щодо перезарахування дисциплін і визначення академічної різниці покладається на деканат факультету, до якого подано заяву з проханням про навчання.

5.2. Академічна довідка (копія додатка до диплома про вищу освіту), заява з проханням про перезарахування навчальних дисциплін, погоджені з деканом факультету, додаються до навчальної картки здобувача.

Оцінки проставляються за чинною в Університеті шкалою.

5.3. До індивідуального навчального плану здобувача вносяться записи про перезарахування результатів заліків та іспитів, які засвідчуються деканом.

5.4. Результати ліквідації академічної різниці фіксують у відомості обліку успішності, навчальній картці здобувача, індивідуальному навчальному плані. Відомості академічної різниці реєструють у відповідному журналі.

5.5. У додаток до диплома вносять усі обов'язкові й вибіркові компоненти індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

5.6. Особи, які мають іноземні документи про освіту, мають здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) та отримати свідоцтво, яким підтверджується право на продовження освіти в Україні.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

6.1. Визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи (далі така особа у цьому пункті іменується Заявник) – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування Заявнику певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (зокрема, в рамках її вибіркової складової). Процедури визнання результатів неформального та/або інформального навчання Заявника впроваджуються як складові системи внутрішнього забезпечення якості освіти Університету.

6.2. Уповноваженими структурними підрозділами Університету для організації і здійснення процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання є факультети в особі декана (деканату) із залученням (за необхідності) завідувачів кафедр, гарантів освітніх програм, викладачів.

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 6 Всього сторінок 11
--	--	---

Уповноважений структурний підрозділ організує і надає консультативну допомогу Заявникам щодо заповнення заяв, декларацій, інших документів.

Інформація про уповноважені підрозділи та уповноважених осіб, які здійснюють прийом заяви і декларації про попереднє навчання та вимоги до додаткових документів оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету.

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання Заявника передбачає в Університеті такі процедури:

- подання заяви щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі Заявником результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню уповноваженим структурним підрозділом Університету;
- оцінювання задекларованих результатів навчання Заявника;
- прийняття рішення про визнання та зарахування Заявнику відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

Право на визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти мають студенти, які:

- здобувають освіту в Університеті за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого ЗВО до Університету, або з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету;
- поновлюються до складу здобувачів освіти до Університету.

6.3. У процесі визнання результатів неформального навчання не підлягають розгляду документи що підтверджують неформальне навчання та/або професійну громадську чи іншу діяльність, що видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

У рамках процедур визнання не підлягають визнанню результати навчання, що визначені у професійних стандартах та/або стандартах встановленими міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків передбачених відповідними конвенціями або договорами.

6.4. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми (для спеціальностей галузі знань 12 «Інформаційні технології» не може перевищувати 35 відсотків відповідної освітньої програми).

6.5. Особа, яка звертається до Університету щодо визнання результатів

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 7 Всього сторінок 11
---	--	--

неформального та/або інформального навчання протягом перших двох тижнів семестру, у якому передбачено вивчення певної дисципліни, подає відповідну заяву: або декларацію про попереднє навчання, або заяву про власний намір вивчати дисципліну в системі неформального та/або інформального навчання.

Не пізніше двох тижнів до завершення семестру Заявник повинен додати до заяви додаткові документи, які підтверджують наведену в заяві інформацію про здобуті результати навчання: сертифікати, свідоцтва тощо.

Усі документи подаються українською або англійською мовою. Якщо документ виконано іншою іноземною мовою, до нього необхідно додати переклад українською/англійською мовою.

Заяву, декларацію та додаткові документів можна подавати в паперовому та/або електронному вигляді. Якщо заява і декларація мають електронний цифровий підпис (удосконалений або кваліфікований електронний підпис (КЕП)), то не потрібно їх подавати у паперовому вигляді.

6.6. Декларація про попереднє навчання повинна містити:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- опис результатів навчання, щодо визнання яких подається заява;
- інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та про досвід Заявника, під час яких здобувались результати навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);
- перелік додаткових документів, що надаються Заявником для підтвердження результатів навчання (за наявності).

6.7. Право визнання результатів навчання поширюється на блок вибіркових гуманітарних або економічних дисциплін, блок MINOR, блок дисциплін індивідуального вибору. За підсумками визнання таких результатів навчання Університет в особі уповноваженого структурного підрозділу зараховує заявнику певну кількість кредитів вибіркової складової освітньої програми. У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображеними в індивідуальному навчальному плані як один чи декілька вибіркових освітніх компонентів.

6.8. З метою перевірки отриманих здобувачем результатів навчання створюється комісія, до складу якої входять: гарант освітньої програми, за якою навчається здобувач; завідувач кафедри, за якою закріплено дисципліну, результати навчання за якою перевіряються; науково-педагогічні працівники, які викладають відповідну дисципліну. Перевірка здійснюється формою контролю, яка визначена у навчальному плані для цієї дисципліни.

Комісія приймає рішення про визнання результатів неформального

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 8 Всього сторінок 11
---	--	--

навчання Заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання відповідної освітньої програми.

Визнані комісією результати неформального навчання використовуються для реалізації академічних прав Заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів освітньої програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів освітньої програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

Комісія приймає рішення про зарахування Заявнику певного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку Заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання та заноситься до відомості оцінювання.

У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом. Заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої Заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої Заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання, строк розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання.

Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання Заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності Заявника не підтверджується, Університет в особі уповноваженого структурного підрозділу повертає документи Заявнику без подальшого

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	28.08.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці	СУЯ ХАІ-НВ-П/003:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція 4.0 Стор. 9 Всього сторінок 11
---	--	---

розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

6.9. Оскарження рішення про повернення документів Заявнику без подальшого розгляду здійснюється через апеляцію Заявника до декана факультету, на якому він навчається.

Відповідно до заяви Заявника декан факультету ініціює подання про створення апеляційної комісії.

До складу апеляційної комісії входять: проректор з науково-педагогічної роботи; декан факультету; науково-педагогічні працівники випускової кафедри, які не входили до предметної комісії.

Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про задоволення скарги або про залишення поданої скарги без задоволення.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

7.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, установлених у посадових інструкціях.

7.3. Зміни й доповнення до Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету і вводяться у дію наказом ректора Університету.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з НПП

Начальник юридичного відділу

Андрій ГУМЕННИЙ

Сергій ОРЛОВ

Розроблено: Володимир СТЕПАНЕНКО Наталія Турська Світлана МОМОТ	Перевірено: Андрій ГУМЕННИЙ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 28.08.2025
---	---	--------------------------------

